Baština Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

Godišnjak 41: Godišnjak/Jahrbuch

Govedarica, Blagoje

2012

Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

https://bastina.anubih.ba/items/1245a7c8-3c84-43bf-8dd2-eb155259f59e

Preuzeto s Baštine Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

https://bastina.anubih.ba/

Godišnjak/Jahrbuch 2012,41:283-284
DOI:10.5644/Godisnjak.CBI.ANUBiH-40.18

In memoriam

Vesna Girardi Jurkić
(1944. – 2012.)

Dana 25. kolovoza 2012. iznenada je u 69. godini života u Puli preminula Vesna Girardi Jurkić, arheologinja, istaknuta muzealka, znanstvena, kulturna i javna djelatnica, profesorica na Kulturalnim studijima Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci i Odsjecima za latinski jezik i kroatologiju Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu i voditeljica Međunarodnog istraživačkog centra Brijuni – Medulin.

Vesna Girardi Jurkić rođena je u građanskoj obitelji 15. siječnja 1944. godine u Zagrebu. Nakon završenog osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja u Puli, upisala je studij arheologije i engleskog jezika na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu koji je uspješno 1968. godine završila obranivši, s izvrsnim rezultatom, diplomski rad na Odsjeku za arheologiju. Od tada započinje stručni i znanstveni rad ove nadasve nadarene i iznimno vrijedne arheologinje koja je neizbrisiv trag ostavila ne samo istražujući kulturnu baštinu Pule i Istre, gdje je provela najveći dio svog radnog vijeka, nego općenito Hrvatske.

Radni vijek Vesna Girardi Jurkić započela je kao volonter vježbenik 1968. u Arheološkom muzeju Istre u Puli. U istom Muzeju u Odjelu za antičku arheologiju 1974. postaje kustosica, 1978. viša kustosica, a 1979. za kratko vrijeme, nakon što je imenovana voditeljicom toga Odjela, postaje i ravnateljicom Muzeja. Njezina muzejska karijera zaokružena je 1986. godine odlukom Muzejskog savjeta, kada je imenovana muzejskom savjetnicom. Kao dugogodišnja djelatnica i ravnateljica ovog Muzeja zalagala se unapređenje ne samo muzejske nego i muzejsko-pedagoške djelatnosti.

O rezultatima njezinog rada svjedoči i sedamdeset organiziranih izložbi kako u Hrvatskoj tako i u svijetu. S njima su na osobit način promovirane vrijednosti i značaj istarske i hrvatske kulturne baštine. U tom smislu surađivala je s brojnim muzejskim institucijama. S uspjehom je, kao voditeljica, realizirala reprezentativnu izložbu hrvatske arheološke građe predstavljenu u Veneciji, Veroni, Prištini, Beču, Berlinu, Parizu, New Yorku, Dubrovniku i 1987. u Sarajevu. Iznimno zanimanje ostvarila je s izložbom *Čarobna Istra* koja je nakon uspješnog predstavljanja po europskim metropolama 2005. prikazana i u Mostaru.

Znanstvenu karijeru, nakon završenog studija arheologije, Vesna Girardi Jurkić nastavila je prvo stjecanjem titule magistra na Odsjeku za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu 1979., a zatim, nakon obrane disertacije *Kultovi u procesu romanizacije antičke Istre* i doktoratom humanističkih znanosti iz oblasti arheologije 2000. godine. Nastavnu karijeru je ostvarila na Odsjeku za kulturalne studije Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci i Odjelu za latinitet i kroatologiju Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu gdje 2008. stječe redovnu profesoru. Istovremeno je bila angažirana kao profesor diplomskog studija Sveučilišta u Padovi. Iste godine postaje član Centra za balkanološka ispitivanja Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.

Respektabilan znanstveni rad povezan je s nizom istraživačkih projekata. Među njima se posebno izdvaja projekt istraživanja i topografskog lociranja rimskih gospodarskih kompleksa u pulskom i porečkom ageru. Rezultirali su definiranjem istarske urbane i gospodarsko-ladanjske arhitekture, prometnicama i infrastrukturom Pule te antičkih i kasnoantičkih nekropola, sistematizacijom i analizom antičke nadgrobne, portretne i dekorativne plastike, izdvajanjem antičkih kultnih središta Istre u Puli, Nezakciju, Brijunima i Poreču. S iznimnim zanimanjem posvetila se izučavanju istarskih kultova, božanstava grčko-rimskog panteona, ali i onih orijentalnog podrijetla. Obradila ih je u sveobuhvatnoj monografiji, sintezi kultova i vjerovanja od prapovijesti do pojave kr-

šćanstva na cjelovitom prostoru istarskog poluotoka. Inače, za života Vesna Girardi Jurkić napisala je 482 bibliografske jedinice: 12 knjiga, 24 priloga u knjigama i monografijama, 90 znanstvenih, 161 stručni rad i niz drugih koje je objavljivala u brojnim domaćim i stranim izdanjima. Uz to obavljala je značajne muzejske i javne funkcije. Bila je urednica časopisa Histria historica, Histria archaeologica (1985. – 1991.), utemeljiteljica i urednica Monografija i kataloga Arheološkog muzeja Istre (1985. – 1991.), i časopisa Histria antiqua od 1994. Međnarodnog istraživačkog centra za arheologiju, Brijuni-Medulin pod pokroviteljstvom UNESCO-a. Širini njezinih znanstvenih istraživanja doprinosila je izobrazba koju je već kao mlada kustosica stjecala u Ateni u Francuskoj arheološkoj školi, Rimu, Raveni, Tarantu i Akvileji.

Afirmirana znanstvenica, osim u arheološkoj i muzeološkoj struci, Vesna Girardi Jurkic je izgradila respektabilnu političku karijeru. 1991. godine preuzima dužnost pomoćnice ministra u Ministarstvu prosvjete, kulture i športa, a zatim 1992. – 1994. postaje ministricom u istom Ministarstvu. Na toj dužnosti preuzima odgovornu ulogu organizacije i zaštite spomenika kulture u vrijeme ratnih događanja. U to vrijeme počinje i njezina aktivna plodonosna suradnja s UNESCO-m. Nakon što osniva Povjerenstvo UNESCO-a u R Hrvatskoj, 1994. – 2000. postaje njegova prva veleposlanica. Na toj funkciji intenzivno je i uspješno radila na zaštiti i na promociji hrvatske kulturne baštine. Uskoro su se na UNESCO-voj Listi svjetske baštine našli kompleks Eufrazijeve bazilike u Poreču, urbana cjelina Trogir i katedrala Sv. Jakova u Šibeniku s gradskom jezgrom.

Za svoj rad Vesna Girardi Jurkić dobila je niz stručnih, državnih i inozemnih priznanja: Povelju Saveza arheoloških društava Jugoslavije 1976.; 1977. Povelju Hrvatskog arheološkog društva i njegovu nagradu Josip Brunšmid 2005.; Medalju Societa Istriana di Archeologia e Storia Patria; Spomenicu Domovinskog rata; Red kneza Branimira s ogrlicom; Spomenicu Domovinske zahvalnosti; Zahvalnicu Županije Istarske i grada Poreča za uvrštavanje episkopalnog kompleksa Eufrazijeve bazilike na UNESCO-vu svjetsku zaštićenu baštinu, kao i Trogira i Šibenika i brojne druge.

Znanstveni i istraživački uspjesi, pedagoški rad, političke i društvene aktivnosti, osim što su značile istinski odnos prema struci i njezinoj promociji, nisu rezultat samo upornog rada, nego prije svega odraz njezinog karaktera, neizmjerne energije, srčanosti i susretljivosti koja se osjećala pri svakom susretu s njom. Bila je spremna saslušati, savjetovati i nesebično pomoći. Centar je pamti kao izuzetnu suradnicu, nadahnutih i kreativnih ideja, koje ćemo s uspomenom na nju i sa žaljenjem što pri tome nije s nama ubuduće nastojati i realizirati.

Snježana Vasilj